

Schimbare în program:

Filmul *Café Noir* va înlocui două proiecții în această seară, la Cinema Arta, de la ora 21:00: *Haeundae* din secțiunea Supernova, care era programat de la ora 21:00 și *Vecinul zombie/ Neighbour Zombie* din secțiunea Less is more, care era în program de la ora 23:00.

Zilele filmului românesc

Dezbateri, mese rotunde, evenimente și cele mai "calde" filme românești.

Ziua HBO la Cluj

Shukar Collective Project și alte producții / evenimente marca HBO.

APERITIEE

**FESTIVALUL INTERNAȚIONAL
DE FILM TRANSILVANIA**

EDIȚIA 9, 28 MAI – 6 IUNIE 2010, CLUJ

Publicație oficială a TIFF
#7, Joi, 3 Iunie, 2010
www.tiff.ro

Prezentat de:

Asigurări

AURORA

Îmi permit să mă auto-citez: „Absurd, terifiant, articulat – nu (doar) un mare film de cinema. O lecție de regie cu sînge rece.” Sigur că-i nițel straniu să începi cu sentința. Sigur că-i ingrat să încerci o cronică – atunci cînd încă nu l-ai văzut toată lumea. Sigur, a existat Cannes-ul (am o listă întregă de răfuieli cu veneticii care n-au înțeles cine-i cine și s-au plîns de lungime, hodoronc-tronc) și a existat și o proiecție de presă la București (drept ecouri – suspine, strîmbături, oftături, dizertații interminabile despre mai nimic și consemnări a propos de țigări, din nou, hodoronc-tronc), dar verdictul se dă acum, la TIFF. De fapt l-ați citit deja – poate ar fi mai utile niscaiva răspunsuri.

Nu, nu putea juca altcineva personajul principal – în conflictul paradoxal al celor două personalități care-l compun șade bună parte din miza întregii întreprinderi. Nu, durata de trei ore (fără un minut) nu-i exagerată – nu există timpi morți, în accepțiunea clasică a termenului, sau dacă există există cu scop, cu înțeles și cu efect. Nu, filmul nu înseamnă „încă un portret al unui psihopat cu o pușcă” – sigur că-i important de ce ajunge să aibă o pușcă și ce va face cu ea, dar esențial e cum. Și cînd. Și de-asta filmul începe cînd începe (angoasa transmisă de per-

APERITIFF / 2

☉ sonajul care bîntuie în semi-întu-
neric sau pîndește în zori e aproape
palpabilă) și se termină cînd se ter-
mină (comparația cu *Polițist, Adjec-
tiv*, o să rîdeți, e hazlie dar e inutilă).

Au existat niște voci care au adus
vorba de *Taxi Driver*. Hm. Facil, da,
dar nu neapărat hazardat. Față de
filmul lui Scorsese am avut, în timp,

sentimente variate – admirație, in-
vidie, respect, adorație. Niciodată
teamă. Acum mi-a fost teamă. Nu de
faptul că cineva, undeva, cîndva o să
apese pe trăgaci. Ci de faptul că acel
trăgaci există. Și nu numai pe ecran.
Aruncați o privire înăuntru. *Aurora*.
Un film de Cristi Puiu. ■

– ANDREI CREȚULESCU

Votul publicului

COMPETIȚIE

4.71	Grașii / Gordos
4.31	Felicia, înainte de toate / First of All, Felicia
4.24	Invers / Reverse
4.18	Nimic personal / Nothing personal
4.14	O soluție rațională / A Rational Solution

BAROMETRUL GENERAL

4.78	Karla și Jonas / Karla and Jonas
4.75	Metropolis
4.64	Bodega Soul Kitchen / Soul Kitchen
4.60	Capitalism: o poveste de dragoste / Capitalism: a Love Story
4.55	Brendan și secretul din Kells / Brendan and the Secret of Kells

Din fugă și în diagonală

☉ Direct de la Cannes, documentarul **Căutarea** al lui Ionuț Pițurescu, cîștigătorul premiului Societății Realizatorilor de Film în secțiunea Quinzaine des Réalisateurs, va putea fi văzut azi la cinema Arta. Un film despre doi prieteni la senectute care călătoresc într-o căruță (folosită și pe post de casă) prin locuri străine lor, încercînd să deslușească ce rost mai au îndeletnicirile lor în societatea de astăzi.

☉ **Counting Sheep**. Este povestea unei familii de ciobani din Năsăud care încearcă să supraviețuiască schimbărilor din lumea românească de astăzi. Soțiile ciobanilor lucrează în Germania. Vorbesc cu toții la telefonul mobil, își cumpără o mașină, dar tehnologia de fabricare a brînzei rămîne arhaică. E un film pitoresc, foarte frumos filmat, și, de multe ori, amuzant.

☉ **Members of the Funeral**. Moartea unui june romancier cauzează o intersecție de povești (provenite din romanul defunctului). Protagonistii, restrîși în jurul corpului neînsuflețit sînt eroii unor ficțiuni cam tenebroase, care include transexuali suicidari, fotografiери ale pisicii moarte și frumos împachetate, furii literare și dezamăgiri de tot felul. Un film interesant care utilizează decesul ca ocazie de introspecție în gîndurile defunctului despre cei apropiați.

☉ **Taking Chance** arată o parte a războiului ignorată pînă acum de cinema-ul american și anume întregul ritual militar prin care corpul neînsuflețit al unui soldat căzut în luptă se întoarce înapoi acasă. Procesul cere ca un ofițer (Kevin Bacon aici) sau un soldat să însoțească coșciugul și să se asigure că decedatul se bucură de toate onorurile cuvenite pe durata transportului. Un film sobru și solemn despre o națiune cît se poate de confuză, scufundată în doliu.

Aperitiff

- ☉ Redactor șef: Ana Maria Sandu
- ☉ Redacție: Anca Grădinaru, Cristi Mărculescu, Mark Racz, Crăița Nanu, Cătălin Moise, Lavinia Gal, Raluca Bugnar
- ☉ Traduceri: Oana Darie
- ☉ Design: Carmen Gociu

- ☉ Ilustrație: Matei Branea
- ☉ Distribuție: Ionuț Husti
- ☉ Tipografie: Media Pro

☉ **Echipa Aperitiff scrie despre festival și pe www.hboclub.ro**

Vineri: 4 iunie 12:00 – 14:00 Wim Wenders Masterclass – Muzeul de Artă / Meeting Point. Intrarea liberă.

Eveniment

AlternaTIFF-ul a început cu dans la Muzeul de Artă

Mini-orchestra secuilor a făcut publicul să danseze în curtea Muzeului de Artă la concertul care a încheiat Ziua Filmului Maghiar de la TIFF 2010. Formația Tündérground din Miercurea Ciuc a concertat aseară în aer liber, la Meeting Point, oferind primul spectacol din seria AlternaTIFF. Muzica instrumentală, cu influențe etnice, dar și cu elemente de muzică electronică i-a făcut pe clujeni să se simtă în curtea muzeului ca la marile festivaluri muzicale, unde se merge cu cortul și se bea bere, dansînd sub stele. Intrarea la concertele din programul AlternaTIFF care se țin în curtea muzeului este liberă, iar la cele din clubul **Zorki – Off The Record** (strada I. Rațiu, nr. 10), **biletele costă 15 sau 20 de lei. Astăzi cîntă la muzeu trupa Travka din București, de la ora 21:30, iar în Zorki, de la ora 22:30, își vor lansa albumul Suburbia Afterlife** cei din formația Persona, care vor fi susținuți de Vive la Noiz (bilete: 15 lei). Concertul va fi continuat de after-party indie-alternative.

Concurs

Cine a văzut cele mai multe filme la TIFF?

În ultimii opt ani ai fost la filme de dimineața pînă seara? Cîte filme ai văzut la TIFF? Uimește-ne! Arată-ne biletele rupte dar păstrate cu grijă. Ne rezervăm dreptul să ne povestești faza ta preferată din oricare dintre ele. Nu e ușor, dar pasiunea pentru filme îți poate fi răsplătită! Noi punem la bătaie premiul și un interviu cu cel mai bun dintre cei buni. Cel care a văzut mai multe filme decît noi... Sîmbătă la 12, la cinema Republica în hol, te vom cunoaște!

Adrese Cinematografe

- ☉ **REPUBLICA**, Pța. Mihai Viteazul, nr. 11
- ☉ **ARTA**, Str. Universității, nr. 3
- ☉ **VICTORIA**, Bdul Eroilor, nr. 51
- ☉ **CINEMA CITY** (în incinta Iulius Mall)
- ☉ **ECHINOX** (curtea interioară a Universității Babeș-Bolyai), str. Universității 7-9
- ☉ **INSOMNIA CAFE**, Str. Universității nr. 2
- ☉ **IULIUS MALL** (parcare Auchan, proiecții drive-in), Str. Alex. Vaida Voievod nr. 53-55
- ☉ **AUDITORIUM UBB**, Str. M. Kogălniceanu nr. 3
- ☉ **PIAȚA UNIRII, MEETING POINT și TIFF LOUNGE** (în incinta Muzeului de Artă), Pța Unirii nr. 30

Ziua HBO

HBO și TIFF o poveste de dragoste

Ileana e unul dintre cei mai calzi oameni pe care-i știu. N-o cunosc de-o viață, ci de la TIFF, de acum niște ani. E genul de persoană pentru care jobul nu înseamnă cele 8-12 ore petrecute la birou. Ci cu mult mai mult. Crede cu adevărat în proiectele pe care le face, iubește cu adevărat cinema-ul și participă din plin la spectacolul filmului românesc. Am vorbit cu ea despre toate astea.

HBO și TIFF e un mariaj fericit și deja de lungă durată. Cum funcționează relația asta? A fost dragoste la prima vedere? Ce s-a schimbat în timp?

Relația noastră a început în urmă cu mulți ani și în fiecare dintre aceștia am învățat unul de la celălalt, ne-am completat, ne-am sfătuit, pentru a aduce publicului avid de filme o experiență unică și puternică. Prezența HBO la TIFF este firească, așteptată, la fel cum TIFF-ul este pentru HBO un eveniment la care participăm în fiecare an și de unde nu putem lipsi. Sînt 10 zile de festival pe an, dar există luni de zile de muncă în spatele acestora.

Există 3 secțiuni în festival oferite de HBO. Cum le-ai ales?

Mihai Chirilov a făcut alegerea împreună cu noi. Pentru HBO, mai ales după ultimii ani de producție de documentare în România, secțiunea *Ce se întîmplă documentarele?* a venit în mod natural. Secțiunea *Fără limită* e curajoasă și se potrivește brand-ului puternic care e HBO.

Ziua HBO vine cu multe filme.

Documentare produse de HBO și prezentate la TIFF. Ce ne poți spune despre ele?

Anul acesta am adus 3 documentare produse de HBO în România. *Lumea văzută de Ion B* (regia lui Alexander Nanau) a circulat deja la festivaluri internaționale unde a avut parte de reacții foarte bune. Sînt sigură că povestea artistului Ion Bărlădeanu

nu îi va lăsa nici la Cluj indiferenți pe spectatori. Apoi avem două documentare ale căror proiecte au fost finaliste anul trecut la Concursul Național de Scenarii. Primul este *Cercul Vesel*, în regia lui Claudiu Mitcu, un documentar emoționant și plin de căldură. Al doilea este *The Shukar Collective Project*, în regia lui Matei-Alexandru Mocanu, film care a fost de curînd finalizat și e oferit de către HBO în avanpremieră extraordinară la TIFF. Să nu-l ratați! Aș vrea să menționez că producătorii HBO, cei care au fost implicați în realizarea tuturor acestor documentare, Marc Lorber, Carmen Harabagiu, Aurelian Nica și Andrei Crețulescu, vor fi prezenți la TIFF azi, la ziua HBO.

Știu cît de important e Concursul de scenarii HBO pentru tine. Cîștigătorii de anul acesta vor fi desemnați la TIFF. Ai emoții în fiecare an?

În fiecare an. Sînt mereu emoționată și nerăbdătoare să îi cunosc pe cei 9 finaliști ai celor 3 secțiuni. O parte dintre emoțiile pe care le am vin din emoțiile lor, pentru că mai au de așteptat pînă la Galla TIFF cînd vor afla care sînt cîștigătorii. Anul acesta au fost înscrise în concurs 411 scenarii și procesul de jurizare a durat mult și a necesitat mult profesionalism și enorm de multă răbdare. Le mulțumesc membrilor juriului pentru dedicare și pasiune.

Shukar Collective, proiectat în premieră absolută la Cluj, va fi unul dintre filmele pe care mulți vor vrea să-l vadă. La ce să ne așteptăm?

N-aș vrea să dau prea multe informații despre film. Însă, pot să vă spun că e cu totul altceva. Așteptați-vă la multă culoare, vibrație, veți fi plăcut surprinși de un film experiment și eveniment în același timp. *Must see.*

Care e cel mai mișto moment TIFF de care îți amintești?

Am avut atîtea momente speciale încît o să-mi fie foarte greu să aleg unul, așa că aleg trei: Partyul HBO la care a venit Armand Assante este unul dintre preferatele mele. Am avut emoții, dar mi-au dispărut cînd am văzut cît de bine se simțea alături de invitați. Iar al doilea este fără nici o îndoială proiecția de la Echin-

ox din 2008: *Om Shanti Om*, public în delir, o seară superbă, oameni care vibrau, a fost fără niciun fel de exagerare o combinație perfectă de loc, festival, public, relaxare și film. Delicios. Al treilea a fost deschiderea festivalului de anul acesta în piața Unirii cu *Soul Kitchen*, e noul meu loc preferat de văzut filme la TIFF, sub păturicile HBO. ■

– ANA MARIA SANDU

The Shukar Collective Project

Documentarul lui Matei-Alexandru Mocanu (proiectul acestuia fiind printre cele cîștigătoare ale concursului de scenarii HBO) e inventarul de tip "rise&fall" al uneia dintre cele mai cult (dar fragile) formații muzicale din România. Colaborarea dintre DJ Vasile, Matze, Tamango, Clasic și alți muzicieni (sau foști muncitori în Spania, dar hărăziți cu proteina needucabilă a muzicii țigănești), Shukar Collective, a fost, preț de un album și cîteva concerte, principala sursă de vervă (dansantă) din cluburile de aici și de aiurea. Muzica țigănească nu era străină nimănui (beneficiind de același tip de tratament inimos din partea publicului avizat pe care îl avea și muzica ușoară din anii 80 ori hiturile dance din anii 90), dar îi lipsea ștaiful urban/electro care s-o apropie de audiențele eclectice. Poate că succesul trupei a venit și din proiecțiile publicului despre comuniunea dintre DJ care trăiau între LCD-uri și plăci de sunet de mii de dolari (collective) și cîteva țigani ursari de la periferia Bucureștiului (shukar). De fapt, reiese din documentar, între grupuri erau mai degrabă conflicte, cauzate de lipsa de disciplină și neînțelegeri pecuniare, consumate în dubițe, cu pumnii încheștați, în drum spre Barcelona. Astfel, poate că mai important decît contactul, antropologic alintat, dintre etnii/culturi e succesul fuziunii dintre sonorități și emotivități atît de contrastante. Ca orice improvizație care ajunge drept la afecte, Shukar Collective și-a cîștigat rapid fani, concerte dese prin toată Europa și expunere. Tamango a fost vocea campaniei Radio Guerilla și a ajuns rapid exponentul local al trendului de șarm etno/estic/balcanic, anticipat și ațîțat de Goran Bregovic sau filmele lui Tony Gatlif. Și ca-n orice poveste cu oameni necumpătați, într-o permanentă harababură (dar așezată astfel încît să fie atul lor creativ, vezi *Crazy Heart*), succesul nu face decît să asiste căderea. ■

MARK RACZ

Expoziție de fotografie Shukar Collective

În cadrul Zilei HBO la TIFF, publicul este invitat la Bastionul Croitorilor, în perioada 3 – 6 iunie, să viziteze expoziția **Tribal Music for the Global Village**, care cuprinde fotografii din timpul filmărilor documentarului *Shukar Collective*, realizate de Iulian Nan. Vernisaj: azi la orele 12.

Ziua HBO

Lumea văzută de Ion B.

Documentarul *Lumea văzută de Ion B.* (produs de HBO) e construit în jurul unui superpersonaj excentric: Ion Bărlădeanu e artistul descoperit la o ghenă de bloc, de pe Calea Moșilor. Un homeless de 62 de ani, care a visat în tinerețe să se facă întâi actor, apoi regizor, i-a urît pe comuniști și a rămas un inadapdat și după Revoluție. De-a lungul vieții a colecționat reviste, a decupat poze cu tot felul de actori și a reordonat, astfel realitatea. Un galerist îl descoperă și colajele artistului de la ghenă ajung în galeriile de la Basel, Londra sau Paris.

Alexander Nănaș, empatic și discret, propune el însuși un documentar-colaj despre artistul aflat la marginea societății. Personajele pe care le-a ales sînt vecini ai "artistului", oameni din satul în care s-a născut, care nu știu nimic despre talentul său ascuns. Unii îl contestă, alții îl simpatizează. Aceștia din urmă regretă că n-au fost mai atenți la cartoanele arătate de către "nea Ion" la un moment dat.

Asemenea protagoniștilor, nici personajele secundare nu-și ascund emoțiile. Toată lumea lui Ion B. e plină de viață. Se spun lucruri simple, nesofisticate. Netrucate de camera de filmat.

Bucuria lui Ion Bărlădeanu că, în sfîrșit, arta lui a fost descoperită și apreciată, îl face, după propria mărturisire, cel mai bogat om de pe pămînt.

Întrebarea la care răspund, în felul lor, toate personajele documentarului *Lumea văzută de Ion B.* este cea de la începutul poveștii, adresată de regizorul eroului său: "V-a căzut vreodată ceva în cap?". Și se referă nu doar la gunoie, ci la noroc, la o șansă care vine, uneori, cînd nimeni nu mai credea în ea.

Un documentar despre răsturnări de situație. Despre un artist necunoscut, ingenuu. Despre colajele pe care le-a făcut din ziare și reviste timp de 30 de ani. Despre mesajul lor artistic protestar. Plin de umor și de forță. ■

— ANA MARIA SANDU

Must see / Ce se întîmplă Documentarule?

Fii Cubei

Filmul de debut al regizorului Andrew Lang spune povestea unor puști din Cuba care se antrenează pentru un campionat de box. Emoționant pînă la lacrimi, atașant și extrem de bine făcut, *Sons of Cuba* vorbește despre determinarea micilor sportivi într-o lume ciudată (politic și social). Să devină cei mai buni e pentru ei o experiență pe viață și pe moarte.

Cîștigarea/pregătirea celui

meci amărît devine un eveniment crucial și te ține cu sufletul la gură.

Cuba e o adevărată pepinieră pentru boxul mondial și sportivii cubanezi îl domină de mai bine de un sfert de secol.

Performanța băieților de nouă ani, plăcerile lor vinovate (unul dintre ei are o problemă cu greutatea, e foarte pofticios și mai dă iama în ciocolată), dramele de familie și încercarea de a deveni "cineva", pentru a putea mai tîrziu să-și ajute părinții, te fac la sfîrșitul filmului să vrei să-i ei pe toți acasă.

Filmul are căldură și personaje extraordinare. Antrenorul plînge în baie în ziua în care trebuie să facă selecția și să-i aleagă pe cei mai buni dintre băieți. Nici spectatorii nu vor fi departe... ■

— ANA MARIA SANDU

InterogaTIFF

Călin Peter Netzer

Regizorul Călin Peter Netzer, un clujean plecat în Germania din '83 s-a întors în Transilvania cu un film în competiția TIFF. *Medalia de onoare* este pelicula în care Victor Rebengiuc e un tată care și-a denunțat fiul la Securitate pentru a nu-l pierde, dar și filmul care l-a făcut pe Ion Iliescu actor și l-a readus la Cotroceniul locuit de Băsescu.

Filmul este povestea tragic-comică a recuperării încrederii de sine a unui bărbat de vârsta a treia. Cum ați ales subiectul?

Am primit scenariul de la Tudor Voican cu doar câteva zile înainte de a începe filmările. Mi-a plăcut și m-am hotărât imediat să-l fac. În timp ce citeam scenariul deja m-am gândit pe cine vreau în rolul principal: Victor Rebengiuc. Să fiu sincer am luat filmul și ca pe un exercițiu: să văd cum este să regizezi un film scris de altcineva. Pe urmă mi-am dat seama că subiectul e destul de apropiat de mine, că de fapt îl cunosc pe acest personaj din viața reală.

Ce v-a atras la scenariu?

M-a interesat în primul rând că e vorba despre un personaj de vârsta a treia. Chiar aveam în cap dinainte să primesc scenariul de la Voican să fac un film despre oameni de vârsta a treia. M-a atras mentalitatea acestor oameni, mai ales a personajului principal, care a fost format de dinainte de război, în timpul războiului, în timpul comunismului, după, în perioada de tranziție. Apoi diferența de mentalitate dintre el și fiu, între generații, cam așa a fost punctul forte care m-a interesat pe mine. Cred că Ion Ion (personajul principal) l-a denunțat pe fiul lui la Securitate înainte să fugă în Canada fiindcă nu vroia să rămână singur, fiindcă atunci pleca aceea bază a familie și

rămânea cu soția în eterna lipsă de comunicare.

Cum a fost să lucrați cu actori de vârsta a treia, ca regizor din noul val?

Le-a plăcut foarte mult și s-au bucurat foarte tare fiindcă, în general actorii de vârsta a treia au foarte puține șanse de a juca, adică sînt foarte puține roluri. În film sînt Radu Beligan, Ion Luchian, Costică Drăgănescu, Camelia Zolescu. Apare și Ion Iliescu, care se joacă pe sine.

Cum l-ați convins pe fostul președinte să apară în film?

Cred că l-a atras foarte mult două lucruri: să revină puțin la Cotroceni, pentru o zi măcar și confruntarea cu Victor Rebengiuc, care cred că l-a incitat destul de mult. A fost foarte ok, i-am explicat că facem un film realist, de artă, nu un film hollywoodian în care un actor interpretează rolul președintelui și pentru credibilitate e foarte important. Chiar mă întrebam zilele astea ce-ar fi fost dacă îl juca altcineva pe Iliescu. Nu a văzut filmul încă, nu a venit nici la TIFF la avanpremieră de aici, dar probabil va veni la București la premieră.

Ați folosit numai locuri reale pentru filmări, cum e Palatul Cotroceni?

Nu, am făcut și platou de filmare pentru apartamentul protagoniștilor, într-o vilă dezafectată. Acolo se

petrece jumătate de film, adică trei săptămîni de filmare. Am insistat eu foarte mult să se facă un platou, fiindcă dacă filmam într-un bloc era foarte dificil, vreo două zile ne-ar fi suportat vecinii, dar trei săptămîni să fie balamuc... Și am și preferat să fie platou pentru că am putut avea compartimentarea cum am vrut eu pentru apartament. Problema au fost de fapt exterioarele, la secvențele filmate afară a trebuit să trișăm cît de mult posibil, să nu se vadă mașini noi, reclamele.

Cam ca la Goodbye Lenin...

Da, numai că ei au lucrat foarte mult pe computer, au șters mult pe computer. Noi nu am avut în buget banii să facem așa ceva, că e foarte scump să iei fiecare fotogramă și să ștergi. Am șters un aer condiționat de pe o clădire, cam atît. Asta m-a restrîns, am renunțat la mai multe cadre de exterior pe care le vroiam.

Ce v-a plăcut cel mai mult din perioada lucrului la acest film?

Colaborarea și ce a însemnat să lucrez cu Victor Rebengiuc. Nu știu dacă o să mai am ocazia în curînd să lucrez cu el. M-a fascinat! Aș vrea să lucrez de acum la fiecare film cu actori ca Rebengiuc. Nu cred că mai trebuie să-l laud pe Victor Reben-

giuc, dar din punct de vedere emoțional, intuitiv, e un actor foarte complex. Țin minte că filmam într-o zi o secvență cu el, cu Radu Beligan și cu Tatiana Iekel, o secvență de 5-6 pagini de text, filmată dintr-o bucată, fără tăieturi. Era o secvență destul de complicată și cu foarte mult text, iar în final era și o poantă greu de făcut din punct de vedere tehnic. Țin minte că am repetat de vreo 20 de ori ca să iasă și poanta, deci o jumătate de zi de repetiție și jumătate de filmări. Am rămas absolut uluit că toate cele 40 de duble, repetiții cu filmări, Rebengiuc le-a făcut identic, exact la fel, era o mașinărie. Nu numai că textul l-a spus la virgulă, mișcările... uneori partenerii lui uitau o parte din text pe care o recupera el într-un fel. A fost absolut uluitor! O altă fază pe care o țin minte e că Beligan avusese un accident, nu se putea deplasa, așa că Rebengiuc și-a luat rucsacul în spate și ne-am dus la Beligan acasă, să repetăm acolo. A fost așa un sentiment de parcă eu eram un student la regie în anul trei și el era un coleg mai mare, de la actorie. Victor Rebengiuc este deja la TIFF, va veni și Camelia Zolescu, de vineri. ■

– RALUCA BUGNAR

InterogaTIFF

Călin Peter Netzer

Călin Peter Netzer, a film director from Cluj who left in 1983 to live in Germany, has now returned to Romania with a film straight in the TIFF Competition. The film is called *Medal of Honour* and it stars Victor Rebengiuc in the role of a father who denounces his own son to Securitate in order to prevent him from leaving the country. It's also the film that made Ion Iliescu (r.n. Romania's ex-president) an actor and brought him back to Băsescu's Cotroceni (r.n. the Presidential Palace).

The film is the tragic-comic tale of an older man getting back his confidence. How did you come across with this story?

I received the script from Tudor Voican with only a few days prior to the shooting. I loved it and I immediately decided to make it. After reading it I knew on the spot who I wanted for the lead part: Victor Rebengiuc. To be honest, I looked upon this film also as an exercise: I wanted to see what it's like to direct somebody else's script. Then I realized that the story is actually quite close to me and that I know the character from real life.

What appealed you most in the script?

Firstly I was interested because it was about an older man. Right before receiving the script from Tudor Voican I wanted to do a film about elderly people. I'm drawn by the mentality of these people, especially that of the main character, a mentality which was formed before the war, during the war and during communist times, and also after the revolution, during the transition years. Then comes into play the difference of perception between father and son, between whole generations, and that was the strongest point that attracted me. I think Ion Ion (the main character), who denounces his son to Securitate before he leaves to settle in Canada, does that because he doesn't want to remain alone, because he thinks that there's this huge part of the family which is actually going away, leaving him alone with his lifelong wife with whom he has long since exhausted all conversation and everything else.

What was it like to work with actors from another era while being a director of the New Wave?

They enjoyed it very much and were actually quite happy, since, generally, older actors don't get too many chances to act anymore; there are

very few parts available. I have casted Radu Beligan, Ion Luchian, Costică Drăgănescu, Camelia Zolescu and also Ion Iliescu, who plays himself.

How did you convince the former president to be in your film?

I think there were two things that worked to our advantage: firstly, the idea of coming back to Cotroceni and act as a president again, even if only for a day, and secondly, I think it was the confrontation with Victor Rebengiuc that incited him quite a lot. He was really OK with everything, we explained that we were making a realist film, an art film, not a Hollywood wannabe where an actor plays the President and that playing the part himself is important for the credibility of our film. I was actually wondering a few days ago, how the film would have been with somebody else playing Iliescu. He hasn't seen the film yet, and also he's not present in TIFF, but he will probably come to the premiere in Bucharest.

Did you use only real locations for the shooting, like the Cotroceni Palace?

No, we designed a set for the main character's apartment and we built that in an abandoned villa. We spent three weeks shooting there which turned out to be half of the film itself. I insisted a lot on making this set, because it would have been tremendously hard to shoot in a block of flats; maybe for a couple of days that would have worked with the neighbors, but I'm sure that three weeks of shooting would have annoyed the hell out of everybody. And also, the set allowed me to split the apartment rooms the way I needed them. But the most problematic part of the shooting was the exteriors; we had to cheat as much as possible, because we didn't want to get new cars or commercials in the frame.

So, a bit like *Goodbye Lenin...*

Yes, only they did a lot of computer work, they erased a lot from the frames in editing. We didn't have the budget for that; it's insanely expensive because you have to erase things frame by frame. All we erased was an air conditioning machine on a building. This issue had me giving up on some exterior shots that I wanted...

What did you like most about working on this film?

Working with Victor Rebengiuc. I don't know how soon I'll be able to work with him again, but he was fascinating! From now on I want to work only with actors like Rebengiuc on each of my films. I'm sure I don't need to praise him any further, but I must say that he's an extremely rare and complex actor, greatly intuitive and with a remarkable skill for using his emotions. I remember one day of shooting with him, Radu Beligan and Tatiana Iekel, we had a scene of about 5-6 pages of text, shot all in one, with no cuts. It was a sequence with a lot of words to be said and a rather complicated pun at the end of it, which was difficult to attain from a technical stan-

dpoint. I remember we rehearsed about 20 times to get the pun right; that basically came down to a half of day of rehearsals and during the other half we were shooting the scene. I was completely stunned when I saw that in all 40 takes, rehearsals plus shooting, Rebengiuc had done everything exactly the same, no glitches, no spoofs, no nothing: he was an acting machine. And it wasn't just the phrasing... the movements too... sometimes his partners would forget a sentence or two and he would integrate it himself somehow... He was absolutely amazing. Another moment that comes to mind was when Beligan had an accident and couldn't get out of the house, so Rebengiuc took his backpack and we went to Beligan's home, to rehearse there. That gave me such an amazing feeling that I was still a film student and he was an older colleague, studying acting. Victor Rebengiuc has already arrived to TIFF, and Zolescu will be here from Friday on.

– RALUCA BUGNAR,
TRANSLATED BY OANA DARIE

2010
TIFF
shop

Republica / Victoria
Arta / Meeting Point
Piața Unirii / Iulius Mall
11:00 - 23:00

Ți-ai dorit
o cană care să te
avertizeze că lichidul
pe care vrei să-l bei
e prea fierbinte?

Acum o poți avea:
CANA
TERMOSENSIBILĂ
la... **TIFF shop!**

Zilele filmului românesc la TIFF (3-6 iunie)

Paneluri / Workshopuri

➔ Filmul și literatura / Film meets Literature

Joi 3 iunie, la Muzeul de Artă, 10:00 – 13:00.

Prima întâlnire între scriitori români și reprezentanți ai cinematografului românesc, participanți la Festival: regizori, producători, critici.

Scriitorii români invitați sînt: Ana Maria Sandu, Cecilia Ștefănescu, Matei Florian, Radu Pavel Gheo, Florin Lăzărescu, Dan Lungu, Angelo Mitchievici, Dora Pavel, Cristian Teodorescu, Cezar Paul Badescu. Moderator: Marius Chivu.

Temele de discuție: de ce numărul ecranizărilor a scăzut, daă literatura română e (ne)interesantă pentru regizori și producători, comparație cu situația de dinainte de 1989, direcții și curente în proza românească recentă, exemple concrete de colaborări, ce subiecte caută producătorii și regizorii, etc

La aceasta întâlnire este invitată și Alina Butuman, agent literar stabilit la Berlin. Alina va face o prezentare despre ce înseamnă relația dintre scriitor-agent-producător: ce fel de contracte se încheie, ce este o opțiune, durata de opțiune a drepturilor, drepturi care rămîn la scriitor vs. editură, etc.

➔ Programe de educație media și cinematografică în Europa

(sub egida EducaTIFF)

Joi 3 iunie, Universitatea Sapiientia, 10:00 – 13:00.

TIFF este primul festival de film din România care a dezvoltat o platformă de training în domeniul cinematografului pentru elevi (Let's GO Digital) iar de anul trecut a inițiat programul de educație media și cinematografică EducaTIFF.

Invitați la dezbatere: Helene Jimenez, directoare program Lyceens et Apprentis au Cinema, Paris și Carsten Siehl - membru al Institutului German de Film din Frankfurt/Main, precum și profesori clujeni și reprezentanți ai Inspectoratului Cluj. Temele abordate în cadrul întîlnirii vor fi: "Ce înseamnă educația media și cinematografică în Europa?"; "Care sînt avantajele acestui tip de program educațional"; "Cum putem atrage elevii români să participe la astfel de manifestări".

➔ Filmul românesc și publicul american: o poveste de dragoste?

Joi 3 iunie, 16.00 – 18.00, TIFF Meeting Point

TIFF, cu sprijinul Institutului Cultural Român, a invitat anul acesta o importantă delegație americană de profesioniști, implicați în succesele recente ale filmului românesc în SUA. Ne propunem să dezbaterem modul în care filmul românesc este receptat în SUA din unghiul criticului de film, al distribuitorilor, directorilor de festival sau al agenților de presă.

Invitați: Alissa Simon (Festivalul de film de la Palm Springs), Basil Tsiokos (Festivalul de film Sundance), Daniel Elefante (distribuitor Kino Lorber Film), Maggie Kim (Tribeca Film Festival), Scott Foundas (Film Society of Lincoln Center), Susan Norget (publicist)

Moderator: Corina Suteu (director ICR New York)

Cu acest prilej se va lansa revista APERITIFF Special Edition, dedicat cinematografului românesc și a filmelor românești ale anului 2010. Publicația este în limba engleză, conține un DVD cu scurt-metraje autohtone de succes și a fost coordonată de Mihai Chirilov, directorul artistic al TIFF.

➔ Fondurile Regionale de Film din Europa –

Vineri 4 iunie, Hotel City Plaza, 11:00 – 13.00

Dezbaterea își propune să prezinte factorilor de decizie locali, regionali, precum și reprezentanților CNC și MCC prezenți la eveniment, exemple concrete din practica europeană în domeniu, modul de organizare și funcționare a acestor fonduri, precum și efectele economice benefice pe care o astfel de finanțare (acordată de o instituție publică producătorilor care filmează în orașul/regiunea respectivă) le presupune.

Invitați la dezbatere: Peter Zawrel (directorul Vienna Film Fund, Janos Keresnyei și Tamas Joo (Southern Transdanubia Film Fund - Pecs, Ungaria). Ambele fonduri sînt membre ale CINEREGIO, organizația europeană care grupează aceste fonduri regionale de film.

Obiectivul pe termen scurt al acestei prime debateri ar fi constituirea unui

grup de lucru care să propună comunității locale din Cluj posibila înființare a Fondului de Film Transilvania.

România este singura țară din Estul Europei fără un astfel de fond funcțional.

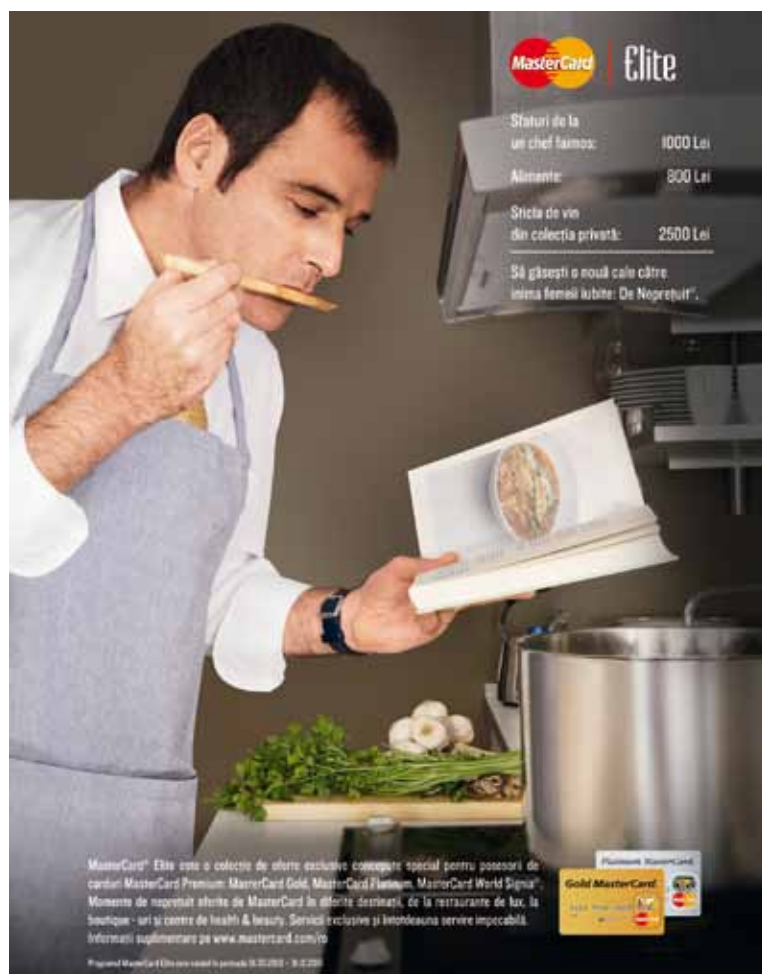
➔ Modele de finanțare a filmelor în Europa

(focus: Israel și alte țări)

Vineri 4 iunie, Hotel City Plaza, 15:00 – 17.00

Prezentare a unor modele de succes în ce privește modul de organizare și funcționare a unor institute naționale de film. Despre succesul unor inițiative legislative, despre cum se acordă finanțările, sprijinul acordat coproducțiilor minoritare, bugete anuale, stabilirea unor direcții prioritare la finanțare, subvențiile acordate sălilor de cinema, sisteme de tax incentive, fonduri regionale.

Invitați: Katriel Schory (director – Israel Film Fund) și alți invitați români și străini.

Zilele filmului românesc

„Eu cînd vreau să fluier, fluier”

Florin Șerban a debutat cu dreptul în lungmetraj, dar a avut și un lung șir de noroace, începînd cu faptul că scenaristul & producătorul Cătălin Mitulescu s-a gîndit la el cînd i-a trimis scenariul la New York (după ce renunțat la ideea de a regiza el), și terminînd cu calitatea filmelor din Competiția Oficială a Berlinalei 2010 care a permis filmului să se demarce. „Eu cînd vreau să fluier, fluier” nu e o capodoperă, dar e un film curat și onest despre o lume pe care n-o cunoaștem și care ni se prezintă în culori autentice. Scenariul a fost scris într-o primă variantă de Cătălin Mitulescu, după piesa omonimă a Andreei Vălean, iar cînd Șerban a intrat în proiect a fost rescris în tandem, Mitulescu-Șerban. Dintr-un punct de vedere, Șerban a ales calea cea mai simplă. De fapt, n-a fost deloc așa. E ceva absolut cuceritor în felul în care Șerban dă credit poveștii și interpreților, asumîndu-și toate riscurile cu o sinceritate dezarmantă. A găsit în penitenciarele pentru minori și tineri 14 deținuți pe care i-a luat în film - cu riscul unor scăpări grunjoase în joc, diferite de interpretările fluente, antrenate ale actorilor profesioniști. L-a căutat pe erou printre sute de tineri și l-a găsit tot într-un neprofesionist, George Piștereanu (o revelație!) - cu riscul de a-și da foc la valiză. L-a pus pe Marius Panduru să-l urmărească pe erou din spate, de multe ori filmîndu-i ceafa - cu riscul de a se spune că-i imită pe Dardenne-i. Șamd. Ca manieră generală, și-a asumat inclusiv riscul de a fi numit un epigon al minimalismului.

Florin Șerban nu inovează, dar nici nu copiază și pare să nu se sinchisească de minimalism și alte -isme. *Fluierul...* nu se străduiește să fie minimalist sau cool sau melodramatic, ci doar sincer. Asprimea lui îndepărtează clișeele ca pe solzii de pește. Ai senzația că Șerban pur și simplu a căutat cea mai bună și mai sinceră modalitate de a spune povestea lui Silviu, băiatul aflat pe ultimii metri ai pușcăriei și a cărui viață interioară e aruncată de aer de venirea mamei din Italia. Pentru că Silviu clocotește îndărătul încruntării și cuvintelor cumpătate, e inevitabil momentul cînd va și izbucni. Pentru că revolta lui nu e plănuită, nici scenariul nu dă senzația unei anume structurări, ceea ce sporește senzația că ceva irațional capătă tot mai multă forță pe sub plăcile nesigure ale realității. ■

- IULIA BLAGA

Kapitalism – rețeta noastră secretă

Cel mai recent documentar al lui Alexandru Solomon ne amintește - la nivelul titlului, cel puțin - mai degrabă de o emisiune culinară, decît de un demers artistico-jurnalistic. Cu toate astea, *Kapitalism...* are doar tangențial legătură cu stomacul (unele dintre „delicatesele” de pe ecran vă vor face, cu siguranță, să țineți post o vreme). Principala lui preocupare e mintea: „Imaginați-vă că Ceaușescu s-ar întoarce la 20 de ani de la execuție și și-ar da seama că bazele capitalismului românesc au fost puse de vechii săi acoliți...” Cînd Alexandru Solomon ne-a povestit despre recentele sale întâlniri cu mogulii români de tipul Ioan Niculae, Dan Voiculescu sau Dinu Patriciu care, aparent, erau dispuși să-i împărtășească din secretele din spatele averilor acumulate post 1989... ei bine... să spun că întreprinderea lui mi s-a părut teribil de improbabil ar fi un eufemism. Am fost convinsă că urma să avem parte de o analiză făcută „cu mînuși” respectivilor și averilor lor incredibile, demne de topul Forbes... Ei bine, m-am înșelat. Preț de o clipă, am uitat că mereu subtilul Alexandru fusese, deja „responsabil”, printre altele, pentru două tăioase studii despre două dintre cele mai întunecate secrete ale epocii comuniste - *Marele jaf comunist* (2004), despre faimosul jaf din 1959 transformat de comuniști într-o unealtă de propagandă, și *Cold Waves* (2007), despre „războiul” dintre Europa Liberă și statul comunist din timpul (și după încheierea) Războiului Rece - și deci, că indiferent cît de mult s-ar fi opus *les nouveaux riches*, Alexandru ar fi reușit, fără să renunțe la delicatețe (sau la deontologie, de altfel - oamenii tind să uite că un documentar bun trebuie să fie obiectiv, și iau dogmatismul lui Michael Moore drept normă), să facă ceva lumină asupra a două decenii de capitalism haotic. Rezultatul, așadar, e o combinație perfectă de interviuri, imagini de arhivă, animație *stop-motion* și instalații. Și e, deopotrivă, șocant și dramatic, ridicol și amuzant. E șocant pentru că atitudinea e șocantă - Dinu Patriciu își susține opinia despre capitalismul românesc desenînd rechini și caracatițe (mă-ntreb care dintre cele două îl simbolizează), iar Dan Voiculescu îi ia peste picior pe specialiștii canadieni ce n-au reușit să dovedească felul în care respectivul a „mătrășit” conturile secrete ale lui Ceaușescu. E dramatic pentru că realitatea e dramatică - Ioan Niculae, care deține vreo 3 județe, bate nevinovat din gene atunci cînd i se amintește de trecutul de securist (“Eram cei cu *know-how*-ul. Ce era să facem? Să murim?”). E ridicol pentru că personajele sînt ridicole (într-o intervenție suprarrealistă, Dan Diaconescu spune că dacă Ceaușescu accepta să participe la *talk show*-uri, ar fi mai trăit și azi iar, în altă scenă, Gigi Becali bate fără țintă coridoarele Parlamentului European). Și, în fine, e amuzant pentru că trebuie să fie amuzant. Altfel, după 80 de minute de atîta pâine (mai puțin) și circ (mai mult), noi, spectatorii, n-am mai putea să continuăm a trăi... ■

- CODRUȚA CREȚULESCU

Zilele filmului românesc

Cristi Puiu despre *Aurora*

Mobilul "crimei"

Aurora nu pleacă de la un caz real, așa cum crezusem inițial, ci de la mai multe, la care Cristi Puiu a și ajuns și s-a putut documenta, grație unui prieten procuror de la omucideri.

"Singurul lucru care mă interesa era să văd ce raport de forțe se instaurează între anchetator și criminal, între criminal și mine, un spectator, și tot ce reușește să spună un criminal despre ce a făcut. După 2005, am văzut o serie de emisiuni cu criminali (una dintre ele se numea

Povești întunecate, pe TVR). Dar înainte de asta, fusesem un cititor obișnuit, banal, de romane polițiste. Cred că toți avem, între 13-15 ani, o astfel de perioadă în care citim multe romane polițiste. Și sînt și iubitor de filme polițiste... Dar interesul meu n-a venit neapărat de la acele reportaje văzute. Ororile se întîmplă în fiecare zi, e suficient să deschizi televizorul, să accesezi internetul etc.

Crimă și pedeapsă, *Străinul*, *Tunelul*, *Procesul* lui Kafka sînt cărți care m-au format. Fiind cumva pregătit de cărțile astea, emisiunea aceea n-a făcut altceva decît să-mi stîrnească interesul pentru crimă și pentru toate "de ce"-urile

din jurul ei. Apoi, a început povestea cu documentarea.

Un domn, Mălai Niculai, și-a omorît nevasta undeva în Bucureștii Noi. Aproape că a decapitat-o, după o căsnicie de 30 de ani. Divorțaseră, locuiau în aceeași casă, se aflau într-un proces de partaj. Ce e de spus despre asta? Nu sînt în măsură să judec, habar n-am ce s-a petrecut acolo, probabil că el crede că știe și înțelege, eu mă îndoiesc.

Am vorbit cu mulți oameni care uciseseră, am citit multe chestii, am văzut filme făcute de alții, dar totul rămîne extrem de filtrat, indiferent că îl întîlnești un criminal direct, prin intermediul dosarului sau a unui interviu.

Și atunci mi-am zis că din interesul meu pentru cenușii crimei și justiției, anchetei de după, singurul lucru pe care aș putea să-l fac e să-l caut pe criminalul ăsta în mine și tot demersul să fie cu adevărat o cercetare. După tot parcursul/documentarea care a durat vreo doi ani, m-am dus la munte și am scris povestea în 5-6 săptămîni."

Alegeri și libertăți

Aurora este un film de trei ore care vine dintr-un film de 5 ore. "Foarte multe secvențe nu le-am folosit. A fost un proces cît se poate de organic. Așa s-a întîmplat și la *Lăzărescu* în mare măsură. Dar aici am fost în poziția să-mi acord libertatea cinemaului direct și să fac film de ficțiune. Și am făcut-o. Și cînd vorbim despre cinema direct vorbim despre filme care se fac la masa de montaj. Toți oamenii interesați de povești, care își pun mai multe întrebări, știu că nu există unde povești, ci autori care decid unde începe și unde se termină ele.

Cam asta face și procurorul, de fapt. El alege ce e interesant pentru dosar. Nu-i interesează pe procurori dacă cel care comite crima a mîncat sau nu merdenele și nici unde și-a petrecut concediul cu o vară în urmă. Tocmai pentru că justiția e cum e, pe mine m-a interesat să restituie ceea ce nu vede justiția." ■

— ANA MARIA SANDU

(FRAGMENT DIN MATERIALUL APĂRUT ÎN APERITIFF SPECIAL EDITION)

Zilele filmului românesc / Scurt metraje

România din scurt

Troleibuzul 92

Avem de toate, de la troleibuze (*Troleibuzul 92*) la icoane făcătoare de minuni (*Maica domnului de la parter*) și de la inele de logodnă (*10*) la violențe periferice (*Urban Groove*). Deci al doilea calup de scurtmetraje Made in Romania oferă diversitate stilistică și tematică. *Oxigen*-ul Adinei Pintilie este o revizitare perturbantă e vieții de dinainte de 1989. Reconfigurarea unor crîmpeie dintr-un 1984 apăsător și sufocant, static, glacial, fotografic și arty, *Oxigen*-ul are un vibe al lui, sumbru și hieratic. Pasăre foarte rară prin peisajul cinematografic românesc actual. Nici *Urban Groove* nu este racordat la simpatiile de moment. Faux cinema-verite cu protagoniști juni și violenți, filmul Ruxandrei Ghișescu este o imersare în cotidianul periferic, violent și absurd al existenței urbane.

10, debutul regizoral al lui Dorian Boguță este o mini-comedie neagră bazată pe adulter și toate colateralele lui: dragostea, amînările, minciunile, despărțirile și cei doi terți. Pentru că și el (Andrei Aradits), și ea (Irina Teodorescu) au pe altcineva. Iar ea, sătulă de statusul indezirabil "cealaltă femeie" a decis să zică

Urban Groove

Stop. Aparent el s-a resemnat. Dar povestea unei întîlniri din cafenea poate deriva de la "ea îi dă papucii" spre "primul lui gest nobil eșuează lamentabil"

Maica Domnului de la parter (regia Andrei Cohn) are o premiză de comedie foarte neagră (o femeie singură primește de la fiul ei din Israel o icoană care ride și nimeni nu vrea să o creadă) dar optează pentru o abordare în cheie minimalist-realistă. Oricît l-ar evita Cohn, umorul răzbește din absurdul personajelor (un preot, o doctoriță plictisită, un vecin cu handicap locomotor și un venerabil profesor) care caută explicații logice. Miracolele creștine nu se pot întîmpla la un parter anonim de bloc, nu?

Ștefan Constantinescu își amplasează protagonistul (Gheorghe Ifrim) într-un autobuz și-l dotează cu un telefon mobil. *Troleibuzul 92* este o incursiune scurtă, seacă și foarte posibilă în mecanismele disfuncționale ale unui individ și ale indiferenței celor din jur. ■

— CRISTI MĂRCULESCU

Must See

Tot ce-mi place

All that I love e pentru acei romantici exuberanți care merg pe stradă cu brațele larg deschise și orice ce le-ar ieși în cale, vor îmbrățișa și vor plămădi din el ceva uluitor. Am rămas cu senzația asta după film pentru că așa îl pot descrie cel mai bine: nu e un mănunchi de experiențe adunate, ci o senzație inefabilă și imposibil de capturat. Genul de frenezie care nu staționează prea mult fiindcă se evaporă, dar printr-un noroc rar, a fost prinsă pe peliculă.

Infuzat de energia punk a protagoniștilor tineri și frumusei, cu un ritm dinamic pe măsura muzicii revoltate ce îi serveste drept fundal, *ATIL* încearcă oarecum naiv să cuprindă toate trăirile posibile din viață – dragostea, moartea și implementarea legii marțiale din Polonia anului 1981. Acțiunea se derulează rapid pentru eroul Janek, el fiind surprins în turul de forță al parcurgerii etapelor inițiatice pentru a ieși maturizat pe partea cealaltă. Așa se îndrăgostește, într-un mod tributar shakesperian, de o fată a cărui tată face parte din tabăra politică adversă, susține concertul care va deveni cea mai bîrfită manifestație anti-socialistă din regiune, iar printre picături are și o aventură cu o mamă mai coaptă.

Cu un asemenea flux vivace, e filmul din TIFF-ul de anul acesta care te îmbeie să-ți rețrăiești adolescența. Nu neapărat pe cea personală, ci pe cea ideală, cu un grad serios de distracții și cu unul prudent de pericole. E acel film care respiră libertate prin toți porii, reușind să-și elibereze, temporar, chiar și spectatorul. A naibii tinerețe.

– LAVINIA GAL

Agendă

- ➔ **Ora 10.00 – 13.00 la Universitatea Sapientia** În cadrul programului EducaTIFF va avea loc o dezbatere pe tema *Inițiative Europene și proiecte de educație media*
- ➔ **Ora 12.00 la Bastionul Croitorilor** Expoziție foto *The Shukar Collective Project* de Iulian Man.
- ➔ **Ora 16.00 – 18.00 la TIFF Meeting Point** Dezbatere pe tema *Filmul Românesc și Publicul American: o poveste de dragoste și lansarea unei ediții speciale AperiTIFF în limba engleză, dedicată noului cinema românesc.*
- ➔ **Ora 17.00 la Cinema Victoria (Meeting Point Muzeul de Artă)** îi puteți pune întrebări lui Victor Rebengiu.
- ➔ **Ora 17.00 la Cinema Victoria** *Shukar Collective Project* în regia lui Matei Alexandru Mocanu, o premieră HBO (toate proiecțiile HBO sînt cu intrare liberă)
- ➔ **Ora 18.45 la Cinema Republica** deschiderea Zilelor Filmului Românesc cu noul film regizat de Cristi Puiu, *Aurora*.
- ➔ **Ora 21.45 în Piața Unirii** proiecție *Eu cînd vreau să fluier, fluier* în regia lui Florin Șerban.

Program
Joi, 3 iunie

CINEMA REPUBLICA

11:00 – 71'

09:06 (r. Igor Sterk, Slovenia) Supernova

12:45 – 107'

Iubiri încrucișate / House of Branching Love (r. Mika Kaurismaki, Finlanda) Supernova

15:00 – 95'

Tot ce-mi place / All That I Love (r. Jacek Borcuch, Polonia) Supernova

17:00 – 70'

La mare / Alamar (r. Pedro Gonzalez Rubio, Mexic) Supernova

18:45 – 179'

Aurora (r. Cristi Puiu, România, Franța, Elveția, Germania) Proiecție în cadrul Zilelor Filmului Românesc

23:00 – 90'

Frăția / Brotherhood (r. Nicolo Donato, Danemarca) Supernova

CINEMA VICTORIA

10:00 – 91'

Mia și Magoo / Mia and the Magoo (r. Jacques-Rémy Girel, Franța) EducaTIFF 8+

12:00 – 109'

Altiplano (r. Peter Brosens, Jessica Hope Woodworth Germania-Belgia-Olanda) Competiție

15:00 – 77'

Kapitalism - rețeta noastră secretă / Kapitalism – Our Improved Formula (r. Alexandru Solomon, România, Franța) Proiecție în cadrul Zilelor Filmului Românesc

17:00 – 75'

The Shukar Collective Project (r. Matei Alexandru Mocanu, România) Ziua HBO Intrare liberă!

19:15 – 97'

Cei mai frumoși ani / Le bel âge (r. Laurent Perreau, Franța) Competiție

12'

Danaidele / Le tonneau des Danaïdes Umbre scurtmetraje

22:00 – 73'

Ultima conversație / Last Conversation (r. Noud Heerkens, Olanda) Competiție

20'

Precut Girl Umbre scurtmetraje

CINEMA ARTA

10:00 – 102'

Zilele Filmului Românesc: scurtmetraje 2 / Romanian Days: Short Films 2 Zilele Filmului Românesc

Troleibuzul 92 8' (R. Stefan Constantinescu)

10 19' (R. Dorian Boguta)

Maica Domnului de la parter 27' (R. Andrei Cohn)

Urban Groove 8' (R. Ruxandra Ghitescu)

Oxygen 40' (R. Adina Pintilie)

12:30 – 61'

Lumea văzută de Ion B. (r. Alexander Nanau, România) Ziua HBO Intrare liberă!

15:00 – 51'

Circul vesel / Merry Circus (r. Claudiu Mitcu, România) Ziua HBO

28'

Cautare / Quest (r. Ionuț Piturescu, România) Zilele Filmului Românesc Intrare liberă!

17:00 – 99'

Numărutul oilor / Counting sheep (r. Dieter Auner, Irlanda-România) Ce se întâmplă, documentarul?

19:00 – 89'

Un film neterminat / A Film Unfinished (r. Yael

Hersonski, Israel) Focus Israel

21:00 – 103'

Café Noir (r. Jung Sung-il, Coreea de Sud) Fără limită

UBB AUDITORIUM

16:00 – 95'

Tehroun (r. Nader T. Homayoun, Iran-Franța) Supernova

18:00 – 120'

Ajami (r. Scandar Copti, Yaron Shani, Israel) Focus Israel

20:30 – 105'

Balul acțrițelor / Le bal des actrices (r. Maiwenn, Franța) Profesiune: acțriță

CINEMA CITY SALA 1

12:00 – 90'

Deloc personal / Rien de personnel (r. Mathias Gokalp, Franța) Supernova

15:00 – 144'

Dev D (r. Anurag Kashyap, India) 3x3

18:00 – 77'

Ultimul drum al soldatului Chance / Taking Chance (r. Ross Katz, S.U.A.)

Ziua HBO Intrare liberă!

20:30 – 77'

Amer (r. Helene Cattet, Bruno Forzani, Belgia-Franța) Umbre

CINEMA CITY SALA 2

11:30 – 100'

În furtună / Into The Storm (r. Thaddeus O'Sullivan, S.U.A.-Marea Britanie)

Ziua HBO Intrare liberă!

14:00 – 98'

Copilăria lui Icar / The Way Beyond (r. Alex lordăchescu, Elveția-România) terapii extreme

17:00 – 110'

Mă jur că n-am fost eu! / C'est pas moi, je le jure! (r. Philippe Falardeau, Canada) EducaTIFF 15+

20:00 – 87'

Navigatori în Cosmos / Space Sailors (r. Marian Kiss, Germania) Ce se întâmplă, documentarul?

PIAȚA UNIRII

21:45 – 94'

Eu cînd vreau să fluier, fluier / If I Want to Whistle, I Whistle (r. Florin Șerban, România-Suedia) Zilele Filmului Românesc

CINEMA ECHINOX

21:30 – 96'

Viața în vremea războiului / Life During Wartime (r. Todd Solondz, S.U.A.) Supernova

23:30 – 98'

Tony Manero (r. Pablo Larraín, Chile-Brazil) Focus Chile

TIFF LOUNGE

19:00 – 111'

Ascensiunea / The Ascent (r. Larisa Shepitko, Uniunea Sovietică) Proiecții speciale Intrare liberă!

INSOMNIA

20:30 – 85'

Presupus vinovat / Presumed Guilty (r. Roberto Hernandez, Mexic) Ce se întâmplă, documentarul?

22:30 – 88'

Fiii Cubei / Sons of Cuba (r. Andrew Lang, Marea Britanie) Ce se întâmplă, documentarul?

Supernova

Deloc personal

Deloc lipsit de umor, deloc facil, deloc pasabil. Dramă despre rapoartele dintre indivizi și interese financiare, studiu al modului în care un mic univers (toate capetele luminate corporatist dintr-o întreprindere farmaceutică) ajunge în pragul dezintegrării. Impecabil orchestrat ca succesiune repetitivă capabilă să adauge, odată cu fiecare reluare a episodului central noi straturi și subtexte celor dezvăluite inițial. Personajele (un actor folosit pentru un training evaluativ al eșalonului se-

cund din spatele birourilor, o jună în curs de spălare corporatistă pe creieri și soțul ei de-a dreptul taliban când vine vorba de ierarhii, proceduri și metode, o directoare căsătorită cu un low-life frustrant, un sindicalist nervos și decepționat) au fiecare șarmul și problemele lor. Cincul și aristocraticul proprietar (Pascal Gregory, absolut impecabil) nu are prea multe scrupule dar are un mod splendid de a masca sub o serată elegantă un proces de evaluare a competențelor manageriale și sub toate acestea o manevră esențialmente letală viitorului unora dintre angajații-inviați. Note francofone pe aceleași teme ca *Up in the Air*, doar că lipsit de trișuri americane, pentru spectatori cu standarde cinematografice solide.

– CRISTI MĂRCULESCU

Gulaș party!

Odată cu ziua dedicată filmelor maghiare, an de an la TIFF se întâmplă ceva colateral, esențial și socialo-gastronomic. La Meeting Point s-a desfășurat, degustat și consumă gulașuri și rudele lor din culinele hungarois. 2010 nu a fost o excepție: în curtea Muzeului de Artă s-a dezbătut plur-lingv pe teme cinematografice, s-a stat organizat la rînd spre cearnele cu afumături&co, s-au ciocnit urs-uri și viziuni despre cinema. Deci da, s-a socializat și networkuit în spațiul dintre expozițiile de fotografie ale Donatei Wenders și Adrian Pandeale.

Eva Zezer (director Magyar Filmunio): "Sîntem onorați să prezentăm Ziua Maghiară la TIFF, e un parteneriat la care ținem foarte mult. Ne implicăm în promovarea filmului maghiar în peste 350 de festivaluri și evenimente din lumea întreagă, iar Ziua Maghiară de la TIFF e unul dintre cele mai importante pentru noi, avînd în vedere că se desfășoară și într-un loc special, la Cluj. Cred că acest festival nu ar putea avea loc nicăieri altundeva."

(Eva conduce Magyar Filmunio, asociația care se ocupă cu promovarea filmului maghiar peste hotare. Pavilioanele maghiare de la Cannes, Berlin și alte marketuri importante din lumea întreagă, organizarea "Săptămîinii Filmului Maghiar", un eveniment cu cîteva zeci de invitați străini din "industrie", la Budapesta, sînt doar cîteav dintre proiectele pe care le au. Ei sînt și parteneri ai Zilei Maghiare la TIFF – aduc filme maghiare și organizează tradiționala petrecere de la Cluj.)

Poza zilei

No, ce bun îi gulașu!... / Foto: Nicu Cherciu

EuroGsm
poftă de comunicare

EuroGsm
partener Orange

Supernova

Brotherhood

Dramă cu homosexuali naziști eco-friendly. Un film în care Nicolo Donato expune două teze discutabile: a) amorul homosexual este cu atât mai sublim cu cât se derulează în condiții mai non-propice și b) violența este apanajul ființelor inferioare. Din povestea a doi foști soldați care au apelat la nazisme daneze contemporane, xenofobii manifestate plener și dispreț violent pentru colegii lor de orientare sexuală se pot desprinde multe subiecte de discuție fierbinți. Pentru că dincolo de condamnarea nazismului și idolatrizarea amorului masculin Donato face un film despre vină. Vina lu Lars care și-a bulănit subalternii din armată, vina armatelor care nu tratează egalitar homosexualii. Vina naziștilor de-a nu înțelege că imigranții sînt și ei oameni. Vina lui Jimmy care nu alege instant între amorul sincer și gruparea nazistă. Subiectul fiind controversat avem de-a face cu un "film necesar" care evită liniile de demarcație: e greu de spus dacă Lars și Jimmy se simt mai bine cînd se bălăcesc goi în ocean sau cînd crapă capetele unor refugiați irakieni. Legătura dintre sexualitatea refulată și violență este bifată și ea, laolaltă cu pioasa reprezentare a homosexualului nazist plin de îndoieli dar forțat de grupul de hiene heterosexuale să participe la abuzuri pe care în alte contexte le-ar fi condamnat cu scîrbă. ■

- CRISTI MĂRCULESCU

EducaTIFF 8+

Mia și Migou

La marginea unei păduri tropicale din America de Sud se prăbușește o macara și un pasaj subteran se surpă. Un bărbat este prins între dărmături. La capătul celălalt al continentului, o fetiță se trezește brusc din somn și hotărăște să plece în căutarea tatălui ei. Mia are 10 ani, este orfană de mamă și nu își dorește altceva decît să își găsească tatăl.

Călătoria în care pornește este plină de pericole. Mia trebuie să străbată orașe necunoscute, să escaladeze munți stîncoși și să treacă printr-o pădure despre care se spune că ar fi populată de ființe magice. În paralel cu drumul ei, afaceristul Jekhide încearcă să incheie un contract prin care fabuloasa pădure tropicală ar fi transformată într-un luxos complex hotelier. Dar locul este păzită de cîțiva Migou, niște spirite care ne duc cu gîndul la prietenul lui Chihiro, din *Spirited Away*. Acești Migou o ajută pe Mia să ajungă teafără la destinație și se chinuie să îl împiedice pe Jekhide să își ducă planul la îndeplinire.

Chiar dacă echilibrul dintre cele două povești nu este perfect, iar dialogurile și rezolvările sînt cam facile, filmul are ingredientele necesare pentru a ferma orice copil. Regizorul de animație Jacques-Remy Girerd ne propune deci o variantă de *Avatar* pe înțelesul celor mici. ■

- CRĂIȚA NANU

• TRANSPORT PERSOANE CU MICROBUZE • TRANSPORT MĂRFĂ • TRACTĂRI PE PLATFORMĂ •

TAXI NAPOCA *Un taxi după sufletul clujeanului!*

CALL CENTER

orange	cosmote
0744 930 872	0762 689 751
0754 098 154	zapp
vodafone	0788 642 251
0722 642 251	rds
0726 231 231	0771 697 765

0264 **953** **NOU!** *9953
NUMĂR CU TARIF NORMAL
valabil în regiunile orange și vodafone

COMENZI NON-STOP!

www.taxipronapoca.ro

www.pcmadd.com

BOOM

BANG

Computerul susține filmul prin efecte speciale!

m@dd
electronics group

susține

TIFF

Ce se întâmplă Documentarul?

Presupus vinovat

Tînărul José Antonio Zúñiga Rodríguez este luat ȕap ispăşitor pentru un omor comis într-o piaţă publică. Injustiţia e atât de alienantă încît procurora rea rînjită îl poate acuza cu un floppy disk. Fără discursuri, tam-tamuri sau demnitatea unei judecări în profunzime. Ba mai mult, cînd eşti învinuit în Mexic, îţi trebuie ani să-ţi dovedeşti inocenţa, după cum arată şi documentarul de faţă.

Pe o plăcuţă strîmbă din închisoare scrie că „justiţia e servită gratis” (şi rece), inculpatul e ȕinut într-o cuşculie micuţă cu gratii chiar şi pe durata audierilor, iar actanţii procesului îşi recită poeziile cu o cadenţă robotică. Deşi ca spectator vezi ezitării martorului şi poţi număra cu precizie de cîte ori îşi dă judecătorul ochii peste cap, e cumva firesc că în jurnalul procesului aceste nuanţe nu ajung menţionate.

Documentarul ia altă direcţie cînd realizatorii lui decid să folosească materialul filmat pentru a ajuta apărarea la următorul recurs. Prin urmare, se vrea militant şi are un mesaj important de susţinut, dar pierde puncte din cauza didacticismului său îngroşat prin statistici zdrobitoare (gen „92% dintre condamnări nu sînt făcute pe baza unor dovezi concrete”) şi sublinieri cu marker fosforescent. Cel mai alarmant e faptul că acesta e doar unul dintre miile de cazuri adunate în mormane. Totuşi, Toño e cel care, cu ȕăria şi credinţa lui imper-turbabile şi refularea lui în breakdance şi în hip hop, te ţine lipit de scaun pînă la final, să constăţi dacā în realitate *good things happen to good people* sau nu. ■

—LAVINIA GAL

TIFF Fashion

Pălărierul care a scos nodul din papură

TIFF-ul din acest an vrea să-i convingă pe cinefilii să adopte portul pălăriei, să aibă ce scoate după ce văd un film care le place. „Pălăriile povestesc despre o atitudine anume, sînt ca o subtitrare la film, ca un gest de „vino-ncoa” mai discret, elegant. Pălăria dintotdeauna a fost un accesoriu care ne-a ascuns şi ne-a arătat lumii gîndurile şi frumuseţile”, a spus creatoarea Alice Torella, care şi-a adus simpaticele pălării la TIFF. Materialele de bază din care Alice face pălării sînt vegetale. „Mă trag dintr-o familie în care împletitul papurei e tradiţie, mi-am început cariera fiind creator popular la Sibiu şi ca să nu se piardă tradiţiile m-am gîndit că ar fi cazul să traducem vechile poveşti tradiţionale în limbajul actual. Marea mea ambiţie este să reuşesc să creez haine din papură, nu doar împletindu-le cum s-a putut vedea pînă acum, ci să fac textura atât de fină şi atât de rezistentă încît să fie purtabilă, chiar comodă şi plăcut; desigur asta înseamnă combinaţia a mai multor materiale”, a povestit tînăra artistă pentru care papura e muză. Alice Torella îşi expune pălăriile pînă în 6 iunie la TIFFashion, la Maitresse Maison, între orele 10:00-20:00, într-o expoziţie a celor mai tineri şi talentaţi artişti ai momentului din România. O bună parte dintre pălăriile create de Alice sînt în Ungaria unde vor accessoriza concurenţele la Miss Ungaria, iar altele au fost vîndute în Anglia, celelalte creaţii unice se găsesc la TIFF, unde se pot cumpăra la preţuri între 10 şi 100 de lei. „Sîmbătă, 5 iunie, în *Insomnia Cafe*, tot în cadrul TIFF-ului, la miezul nopţii, ne vom da întîlnire cu toţi cei care vor să vadă femei frumoase cu pălării Torella şi acolo pălăriile vor rămîne în meniu, la fel şi la *Maitresse Maisson*”, a precizat pălărierul. Alice a mărturisit că a ales să facă pălării după ce şi-a dat seama că hainele ne îmbracă, dar pălăriile împodobesc. ■

—RALUCA BUGNAR

29.05 – 06.06 / 10:00 – 20:00 / Maitresse Maison

Prezentarea colecţiilor de modă şi accesorii ai unora dintre cei mai interesanţi designeri ai momentului: Ada Bucsa, Alice Torella, Anca Ciataras, Carla Szabo, Carmen Secareanu, Cristina Batlan, Diana Nita, Dorin Negrau, Ioana Covalcic, Iris Serban, Lena Criveanu, Lőrincz Gyula, Oana Lazar, Raluca Nicolaescu, Vika Gorenko.

Vineri, 04.06 / 12:30 – 14:00/ Cinema Arta

Comrade Couture – Vizionare de film în prezenţa regizorului Marco Wilms

Sambata, 05.06 / 11:00 – 12:30/ Maitresse Maison

Costumul de film - Masterclass realizat de catre Oana Păunescu (DADA/ Castel Films)

Organizatori: TIFF/ Stiletto.ro Parteneri: Maitresse Maison/ CFW

Festivalul Internațional de Film
TRANSILVANIA
Ursus susține TIFF 2010

**Orice moment poate fi inspirație
pentru un nou film.
Ursus este alături de filmul românesc.**

PARIS

REC

URSUS
REGELE BERII ÎN ROMANIA

Istorii

2008

E greu de crezut că s-a început doar cu 3 cinematografe. Acum, TIFF-ul a devenit de-a dreptul octopusic. Ediția 007. V-ați prins? 7 regizori pe val se joacă pe tema celui mai cool agent secret al lumii, înlocuindu-i smoking-ul cu mîțoica și martini-ul cu palinca. Agitat, rău agitat. Se inaugurează Drive In-ul

(cu *Shine a Light*, documentarul despre Rolling Stones al lui Martin Scorsese, la care lumea dansează extaziată pe mașini abandonînd orice pudoare), sala Operei/Teatrului Național și terasa Enigma (preferata mea pentru că le aveai pe toate: muzică, alcool, cinema și oxigen). O selecție foarte rock, cu o detonantă secțiune "*Doc'n'roll*", oferită de HBO, unde, alături de *film&music freaks* ca Andrei, Ileana, Laura, Codruța sau Carmen, ne-am supradozat cu documentare despre icon-urile noastre preferate, la alegere: Joe Strummer, Pixies, Kurt Cobain, Lou Reed sau Patti Smith.

E loc pentru "di tăți", de la documentare făcute în casă cu banii din pușcuța bunicii (de pildă, argentinianul *Shakespeare colt cu Victor Hugo* care a și cîștigat trofeul suprem), la plăceri (deloc) vinovate bollywoodiene. La Open Air, *Om Shanti Om* provoacă un moment deja cult... situat undeva între delirul religios și hipnoza de masă. Cine nu cunoaște piesele, nu le aproximează versurile și nu dansează noaptea pe ele pînă la deșirare, riscă să se simtă un *outcast* la această ediție.

Concertul Elvis Romano din curtea interioară a muzeului de Arta e retro-hippie: lumea se lungește pe iarbă, fetele primesc margarete pe care și le pun în păr. Ok, am înțeles cu muzica și dansul, dar cum a fost cu filmele? Sint sigură că au fost multe, prea multe (vreo 200), doar că-mi amintesc vag de ele. Diva Deneuve a venit direct de la înmormîntarea amicului Yves Saint, căruia i-a fost muză o viață întreagă. Nu el era, însă, autorul țintutei kinky & revelatoare de la gală, de un negru sobru dar atît de transparentă, că lăsa să se vadă chiloții cu imprimeuri. Stilată, ușor distantă și îndurerată, însă suprinzător de "nesănătoasă": a fumat peste tot, a mîncat carbohidrați (rădea mămăliga din farfurie) și s-a dat chiar și la tările (a plecat acasă cu sticla de palinca a lui Chiri, după ce avuse parte de o degustare într-o locanță clujeană).

În aeroport, la plecarea, pe burtiera TV-ului curgea știrea: "o vedetă cu fumuri". Rupînd ceva italiană, Deneuve a crezut că titlul se referea doar la faptul că a fumat. Cei care o escortau au din cap că, da, și nu i-au explicat și sensul figurat. Beligan a apărut la gală în toiag, dar încă uimitor de verde și a fost premiat de însuși Băse. La proiecția cu *Cuibul de viespi*, publicul a rămas în sală juma' de oră așteptînd-o cuminte pe Tamara, adusă val-vîrtej cu mașina de la București și lăsată direct la Cinema Arta, unde a recitat o poezioară lăcrămoasă cu actorul și publicul.

Din nou, gulașul de la petrecerea ungurească s-a terminat înainte să vin eu. Organizatorii au dat vina pe o invazie de lăcuste.

"Filmele au fost excesul". Este anul în care *Aperitifful* brevetează specia numită "tiffar". Scriam: "Am încercat să prindem în insectar această creatură stranie care este tiffarul, născută nu în șapte zile, ci în șapte ediții. Dar nici chiar noi n-am fost pregătiți să găsim un asemenea grad de intoxicare. Am întîlnit dependenți de toate vîrstele, dintre care unii au avut momente în care au vrut serios să demisioneze pentru că slujba îi împiedica să vadă ce și-au propus. Alții ne-au povestit că și-au abandonat iubita proaspăt agățată ca să intre la cinema și că au stat treji (și nemîncați), cite 28 de ore, ca să nu piardă nimic: nici filme, nici petreceri. O gospodină ni s-a confesat că își neglijează familia și treburile "legate de menaj" ca să vadă cite 8 filme pe zi (întregi!)." Am inventat chiar și un test: "ești sau nu tiffar?" pe care eu, una, l-am picat glorios. ■

– ANCA GRĂDINARIU